Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (judecător Gheorghe Ciobanu)
Dosarul nr. 25r-232/2024 (nr. 2-24121804-03-25r-03122024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

26 februarie 2025 mun. Bălți

Președinta completului de judecată Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș, Ivan Parii

examinând cererea de recurs declarată de executorul judecătoresc Cernica Ruslan împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 01 noiembrie 2024, adoptată în cauza civilă, la demersul formulat de executorul judecătoresc Cernica Ruslan privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Morari Marin,-

C O N S T A T Ă :

Poziția participanților la proces:

La 28 octombrie 2024, executorul judecătoresc Ruslan Cernica a depus în instanța de judecată demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de șase luni, în privința debitorului Morari Marin.

În motivarea demersului a indicat că, în procedura de executare se află documentul executoriu nr.2-380/17 din 30.05.2017, emis de Judecătoria Orhei, sediul Telenești, prin care s-a dispus încasarea datoriei de 18 791,5 lei de la Morari Marin în beneficiul Biroului Național al Asigurărilor de Autovehicule.

Menționează că, în baza încheierii din 27.05.2020, emisă de executorul judecătoresc Ruslan Cernica, a fost intentată procedura de executare, prin care debitorul Morari Marin a fost obligat, în termenul acordat de 15 zile, să achite datoria.

Executorul judecătoresc Ruslan Cernica, indică că, debitorului i-au fost expediate citații la 14.06.2023, și 05.04.2024, prin care a fost obligat să achite plata datoriei.

În scopul asigurării executării documentului executoriu, prin încheierea executorului judecătoresc din 09.07.2020, au fost aplicate măsurile de asigurare a executării, interdicția în contul bancar deschis la BC „OTPBank” SA.

Mai atrage atenția asupra faptului că, conform informației prezentate de Poliția de Frontieră, debitorul Morari Marin traversează în mod regulat hotarele Republicii Moldova, ceea ce denotă că, deși are surse financiare, cu rea-credință nu achită obligația sa debitorială.

Astfel, executorul judecătoresc consideră că, pentru a nu permite în continuare eschivarea debitorului de la executarea hotărârii de judecată, este oportun de a fi aplicată interdicția de a părăsi țara, pentru o perioadă de 6 luni, cu obligarea verificării necesității menținerii în continuare a acestei măsurii de asigurare.

În acest context, executorul judecătoresc susține că, restricția privind dreptul de a părăsi țara urmărește scopul doar la restituirea obligației debitoriale, iar faptul că debitorul părăsește țara ar putea compromite șansele de a percepe suma debitorială în cauză.

În consecință, prin demers a solicitat aplicarea în privința debitorului Morari Marin (IDNP: *****), născut la *****, locuitor al satului Ordășei, raionul Telenești, interdicția de a părăsi țara pe un termen de 6 (şase) luni.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 01 noiembrie 2024, s-a respins ca neîntemeiat demersul executorului judecătoresc Cernica Ruslan, privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Morari Marin.

Solicitarea recurentului:

La data de 13 noiembrie 2024 (conform ștampilei cu număr de intrare aplicate pe cererea de recurs – f.d.17-19), executorul judecătoresc Cernica Ruslan a declarat recurs împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 01 noiembrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs executorul judecătoresc Cernica Ruslan a reiterat motivele de fapt și de drept din demersul privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de șase luni, în privința debitorului Morari Marin.

Suplimentar a menționat că, legiuitorul prin dispoziția art.64 Cod de executare acordă creditorului Biroul National al Asigurătorilor de Autovehicule dreptul să solicite instanței de judecată, prin intermediul executorului judecătoresc, măsura de asigurare a executării și la cazul dat interdicția de a părăsi ţara aplicată lui Morari Marin.

Invocă că, lipsa patrimoniului bunurilor mobile şi imobile, neangajarea legală a intimatului în câmpul muncii, conform informației prezentată de Agenţia Servicii Publice a R.M.,. a determinat, în conformitate cu principiul legalității, egalității, disponibilității, să solicite instanței de judecată, să fie aplicată, ca un mijloc de constrângere statală, măsura de asigurare a executării interdicției de a părăsi țara, debitorului Morari Marin.

Consideră că, refuzul instanței de fond de a aplica interdicția de a părăsi țara în privința debitorului Morari Marin, este în contradicție cu sarcina și scopul procedurii de executare și anume acel de a contribui la realizarea dreptului creditorului prevăzut în documentul executoriu. Or, numai prin executarea silită, creditorul Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule obține dreptul său, atunci când debitorul nu își îndeplinește benevol obligațiile sale.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră neîntemeiat recursul

declarat şi care urmează a fi respins cu menținerea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 01 noiembrie 2024 reieșind din următoarele considerente:

Instanța de recurs reține prevederile art.425 Cod procedură civilă, care statuează expres că, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Potrivit materialelor cauzei, instanța de fond a pronunțat încheierea recurată la data de 01 noiembrie 2024 (f.d.11-14), iar la 04 noiembrie 2024, încheierea a fost recepționată de recurent prin poșta electronică (f.d.16).

Recursul a fost depus la data de 13 noiembrie 2024 (conform ștampilei cu număr de intrare aplicate pe cererea de recurs – f.d.17-19).

Astfel, Colegiul civil constată că recursul a fost depus în termenul legal de 15 zile de la comunicare.

În conformitate cu art.426 alin.3 Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.*

Conform art.427 lit.(a) Cod de procedură civilă, *instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.*

Probatoriul cauzei denotă faptul că, în procedura executorului judecătoresc, Cernica Ruslan spre executare se află documentul executoriu nr. 2-380/17 din 30 mai 2017 eliberat de Judecătoria Orhei, sediul Telenești cu privire la încasarea datoriei în mărime de 18 791,5 lei de la Morari Marin în beneficiul Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule.

La data de 28 octombrie 2024, în instanța de judecată a parvenit demersul executorului judecătoresc Cernica Ruslan cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni față de debitorul Morari Marin, a. n. *****, c/p *****, dom. *****.

Concomitent, executorul judecătoresc a anexat la demers acte ce ar confirma măsurile întreprinse în scopul asigurării executării documentului executoriu după cum urmează: titlul de executare din 30 mai 2017 (f.d.6); încheierea privind intentarea procedurii de executare (f.d.7), cererea Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii (f.d.8), încheierea de aplicare a măsurilor de asigurare din 09 iulie 2020 (f.d.5), citație repetată din data de 14 iunie 2023 (f.d.3), somație la plata datoriei din 5 aprilie 2024 (f.d.4) și extras de pe pagina web al ASP privind deplasările peste hotarele țării ale debitorului Morari Marin (f.d.9).

În consecință, executorul judecătoresc Cernica Ruslan solicită aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului Morari Marin, în scopul asigurării executării documentului executoriu, invocând că debitorul se eschivează cu rea voinţă de la achitarea datoriei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 01 noiembrie 2024, demersul executorului judecătoresc Cernica Ruslan, privind aplicarea interdicției de a părăsi hotarele Republicii Moldova față de debitorul Morari Marin, s-a respins (f.d.11-14).

Executorul judecătoresc Cernica Ruslan, prin recursul declarat, şi-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de fond, solicitând casarea acesteia.

Articolul 1 alin.(1) al Codului de executare prevede că, *procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.*

Potrivit art.2 Cod de executare, *executorul judecătoresc asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod şi cu alte acte normative. Iar, art.3 relevă că, modul şi condițiile de punere în executare a documentelor executorii se extind asupra persoanelor cu funcție de răspundere, persoanelor fizice, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială, şi asupra persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare.*

Conform art.8 Cod de executare, *cerințele executorului judecătoresc înaintate în modul stabilit de prezentul cod şi de alte acte normative sânt obligatorii pentru toate autoritățile publice, persoanele juridice, persoanele cu funcție de răspundere şi persoanele fizice. Persoanele care nu execută cerințele executorului judecătoresc sau care împiedică executarea lor poartă răspunderea prevăzută de lege.*

Prin prisma prevederilor art.10 al Codului de executare, *executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligațiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, până la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.*

În conformitate cu prevederile art.21 alin.(1) Cod de executare, *executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.*

Conform art. 63 (1) Cod de executare, *în scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare şi pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta, după cum urmează:*

a) să aplice sechestru pe mijloacele băneşti sau pe bunurile debitorului;

b) să interzică debitorului de a săvârşi anumite acte;

c) să interzică altor persoane de a transmite debitorului bunuri sau de a îndeplini faţă de el alte obligaţii;

d) să interzică persoanelor fizice şi juridice, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, efectuarea anumitor acte în privinţa debitorului sau a

bunurilor lui, inclusiv a bunurilor care vor fi dobândite în viitor, care ar putea duce la împiedicarea executării documentului executoriu.

Art. 64 alin. 1 Cod de executare prevede că, *interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.*

Totodată, în corespundere cu prevederile art.70 alin.(2) al Codului de executare, *executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acțiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătorești.*

Executarea unei hotărâri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar și constituie un drept garantat de articolele 20 și 120 din Constituție, dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești constituie o parte integrantă a dreptului la un proces echitabil. Potrivit articolului 120 din Constituție, respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești este obligatorie. Caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești se exprimă prin obligativitatea executării acestora.

Din materialele cauzei, instanța de recurs notează că, executorul judecătoresc Cernica Ruslan, în cadrul procedurii de executare, nu a întreprins toate măsurile posibile pentru asigurarea executării enumerate prin dispoziția art.63 Cod de executare, or, prin încheierea din 09 iulie 2020 executorul judecătoresc a aplicat ca măsură de asigurare a executării documentului executoriu interdicția în contul bancar deschis la BC „OTPBank" SA pe numele Morari Marin, însă nu a anexat înscrisul în ce măsura aceasta și-a atins scopul. Mai mult, d ecătre executorul judecătoresc careva probe în acest sens, sub aspectul art. 118 Cod de procedură civilă nu au fost prezentate, fapt corect apreciat de către instanța de fond.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, la materialele cauzei, lipsește dovada recepționării de către debitor a citației cu privire la obligarea lui Morari Marin să se prezinte la Biroul executorului judecătoresc.

Totodată, Colegiul civil stabilește că, pentru a aplica interdicția de a părăsi ţara, executorul judecătoresc urma să explice din ce considerente prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu, fapt ce nu este argumentat în speța dată.

În același timp, instanța remarcă faptul că, executorul judecătoresc nu a făcut dovada că, debitorul se eschivează de la executare prin acțiunile de traversare a frontierei Republicii Moldova. Deci, din materialele anexate la demers, nu se denotă acțiuni de rea-credință și de eschivare de la executarea documentului executoriu din partea debitorului Morari Marin.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, examinarea demersului privind aplicarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu sub forma interdicției de a părăsi țara, urmează a fi analizată prin prisma principiului proporționalității, adică a justului echilibru între scopul pentru care se solicită aplicarea măsurilor de asigurare şi dreptul persoanei la libera circulație or, potrivit art.2 din Protocolul adițional nr.4 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, în vigoare pentru Republica Moldova din 12.09.1997, *oricine se găseşte în mod legal pe teritoriul unui Stat are dreptul să circule în mod liber şi să-şi aleagă în mod liber reşedința sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa*. Astfel, instituirea interdicției de a părăsi țara este o măsură disproporționată și excesivă.

Date fiind aceste circumstanțe, Colegiul Civil reiterează că, executorul judecătoresc nu a motivat demersul sub aspectul faptului că anume plecarea debitorului peste hotarele RM ar face imposibilă sau dificilă executarea documentului executoriu, nu a demonstrat că scopul traversării frontierei de stat este eschivarea de la executarea documentului executoriu.

Totodată, aplicarea măsurii solicitate de executorul judecătoresc urmează a fi argumentată, anume, sub aspectul legăturii cauzale între plecările debitorului și neexecutarea documentului executoriu.

Ba mai mult, la caz, executorul judecătoresc pretinde că debitorul nu întreprinde acțiuni în vederea achitării datoriei restante, în același timp, nu probează că însăși executorul a întreprins toate măsurile legale de executare silită a titlului executoriu.

Prin urmare, în contextul situației de fapt constatată și a normelor de drept citate, Colegiul civil consideră întemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la faptul că nu au fost prezentate probe, care justifică totalmente circumstanțele invocate de executor în motivarea demersului.

Distinct de cele enunțate, Colegiul civil consideră necesar să respingă recursul și să mențină încheierea Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 01 noiembrie 2024 prin care s-a respins demersul executorului judecătoresc Cernica Ruslan privind aplicarea interdicției de a părăsi țara față de debitorul Morari Marin.

Conform art.428 alin.(1) CPC, *decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.*

Conducând-se de prevederile art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil şi de Contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Cernica Ruslan.

Menține încheierea Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 01 noiembrie 2024, emisă la demersul executorului judecătoresc Cernica Ruslan privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni față de debitorul Morari Marin.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș**

Ivan Parii